REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
KLASA: UP/I-612-08/07-06/0325
URBROJ: 532-05-01-02-02/3-26-03
Zagreb, 16. rujna 2026.

Ministarstvo kulture i medija (OIB 37836302645) na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine" broj 145/24 i NN 151/25) i članka 17. stavka 1. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine", broj 128/25), donosi

ODLUKU

1.
Na osnovi provedenog ispitivanja i usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrđeno je da Ivanečki vez, zaštićen kao nematerijalno kulturno dobro Rješenjem KLASA: UP/I-612-08/07-06/0325, URBROJ: 532-04-02-02/3-11-2 od 2. studenog 2011. i upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z-5422, ima status kulturnoga dobra. Ovom kulturnom dobru mijenja se naziv tako da glasi: „Umijeće izrade ivanečkog veza".

2.
Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. ove Odluke:

- identificiranje, evidentiranje, dokumentiranje, znanstveno-stručno istraživanje, praćenje stanja
- omogućavanje dostupnosti javnosti sukladno načinima na koje nositelji upravljaju pristupom vlastitoj kulturnoj baštini ili njezinu dijelu
- poticanje prenošenja i njegovanja u izvornoj i drugim sredinama, poticanje revitalizacije kulturnog dobra ili njegovih segmenata
- uključivanje tema vezanih uz nematerijalna kulturna dobra u programe formalnoga i neformalnoga obrazovanja
- osiguravanje međusektorskog i interdisciplinarnog pristupa zaštiti i očuvanju uz prilagodbe suvremenim potrebama zajednica i nositelja
- povećanje vidljivosti, promicanje uloge i značenja kulturnoga dobra u društvu
- uključivanje zaštite i očuvanja kulturnog dobra u razvojne programe, planove i strategije
- u provedbe mjera zaštite potrebno je uključiti nositelje i po potrebi zajednicu, te osigurati njihov pristanak u svim fazama provedbe mjera.

3.
Nositelji su sve pravne i fizičke osobe evidentirane na Popisu nositelja koji je sastavni dio ove Odluke. Nositelj kulturnoga dobra dužan je provoditi mjere zaštite radi njegova očuvanja, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svim propisima koji se odnose na kulturna dobra. Područni konzervatorski ured/služba dužan je o svim promjenama Popisa nositelja obavijestiti stručnu službu nadležne Uprave Ministarstva kulture i medija.

4.
Za predmetno nematerijalno kulturno dobro nalaže se upis izmjene njegova naziva utvrđenog u točki 1. ove Odluke te mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra utvrđenih u točki 2. ove Odluke u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z-5422**.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 17. stavkom 1. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske propisana je obveza Ministarstva kulture i medija da ispita i uskladi s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine", broj 145/24 i NN 151/25) rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra koja su važila do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a ne sadrže sve propisane podatke o stanju kulturnog dobra i s njime usklađene mjere zaštite i očuvanja utvrđene konzervatorskim podlogama i drugim propisanim dokumentima.

U postupku ispitivanja Rješenja o zaštiti nematerijalnog kulturnog dobra Ivanečki vez KLASA: UP/I-612-08/07-06/0325, URBROJ: 532-04-02-02/3-11-2 od 2. studenog 2011., upisanog u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z-5422, utvrđeno je da postoji potreba za izmjenom naziva kulturnoga dobra, cjelokupnoga obrazloženja te popisa nositelja. Slijedom navedenoga, naziv kulturnog dobra „Ivanečki vez" mijenja se tako da glasi: „Umijeće izrade ivanečkog veza". Navedena izmjena naziva predmetnoga kulturnog dobra upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z-5422. Za predmetno kulturno dobro utvrđeno je sljedeće:

Umijeće izrade ivanečkog veza (*ivanjski vez, izvorni vez Koprivničkog Ivanca*) s područja župe i općine Koprivnički Ivanec prepoznatljiv je dio kulturnog naslijeđa u dijelu tradicijskog tekstilnog umijeća ukrašavanja ženskih odjevnih predmeta na području sela: Koprivnički Ivanec, Goričko, Kunovec, Botinovec i Pustakovec. Ivanečki vez osobit je dio podravske narodne nošnje ivanečkog tipa – *ivanečke nošnje*, s kojom se identificiraju stanovnici navedenih naselja u Podravini.
Izradom ivanečkog veza u prošlosti su se bavile samo žene, koja su ga počele *našivavati* kao djevojčice. Ivanečkim vezom ukrašavaju se dijelovi ženske nošnje: rukavi košulje – *plečka*, kapice – *poculice* i velike crne marame – *ropca našitaka*. Osobine veza i nošnje pokazivale su dobni, bračni i imovinski status žene. Sačuvani dijelovi nošnje s ivanečkim vezom potječu s kraja 19. stoljeća, no tradicija izrade samoga veza starija je od sačuvanih odjevnih predmeta. Nekada su vezeni predmeti bili obvezan dio djevojačkog miraza, a žene su se pokapale u najljepše izvezenim nošnjama. Jedinstven način svakodnevnog odijevanja žena navedenih naselja u nošnju ukrašenu vezom očuvan je do šezdesetih godina 20. stoljeća, dok je u okolnom području gradska moda preuzeta mnogo ranije.
Motivi ivanečkog veza izrađuju se isključivo ručnim bodom bez shema i nacrta čime se, kroz kreativno izražavanje vezilje, ostvaruje jedinstvenost svakog pojedinog vezenog dijela nošnje. Osobitost ivanečkog veza ogleda se u stiliziranim biljnim i predmetnim motivima, načinu na koji se oni kombiniraju, raspoređuju, izmjenjuju i dopunjuju te u karakterističnim kombinacijama boja i bodova.
Ivanečki vez izvodi se tehnikama veza brojem (križići i plosni vez brojem) i veza po pismu (ravni bod, zrnčani bod, ovijenac, lančanac – *racina steza*, obamet i plosni bod – *točkanje*). Jedinstveni ivanečki bodovi jesu *preplitanje* kod izrade *steze* na rukavima (suprotni vrhovi križića prepliću se i povezuju dvostrukim koncem s jedne i druge strane) i *prepikavanje* (u svaku omču lančića igla s koncem druge boje provuče se kroz polovicu ili preko cijele omče lančića).
Boje konca kojim se izvodi ivanečki vez jesu crvena, bijela, plava, ljubičasta, zelena, narančasta i crna. Izuzetno se na *ropcu* u motivu *cvetje s podolja* koriste još žuta i ružičasta. Trobojne kompozicije boja čine: crvena-bijela-plava, crvena-bijela-ljubičasta i crvena-narančasta- zelena, dok su dvobojni parovi: bijela-plava, bijela-crvena, bijela-ljubičasta, narančasta- zelena, narančasta-crvena, bijela-crna, crvena-crna, crvena-zelena i narančasta-crna. Za vez se nekada upotrebljavao starinski kvalitetan pamučni konac *merka*, koji se više ne proizvodi, pa se sada koristi odgovarajući uvozni merceriziran pamučni konac, tipa Perla 8.
Motivi na *plečku* su *steze* – okomite trake i dvostrani lukovi koji čine kostur veza na rukavima, *vurice s vencom, frke, ružice, ljiljani – leluje, srca – srčeka, turnjeki, tratinčice* te *tulipani,* koji dolaze u najviše varijacija, od jednostavnijih *malih tulipana* do bogatih *velikih tulipana* u koje su, uz specifične simetrične trobojne *frke,* uklopljeni inače samostalni ivanečki motivi: *ružice, srčeka, ljiljani, turnjeki* i drugo.
Glavni motiv na *poculici* je *središte poculice* kao skup dvaju istovjetnih motiva ili kao jednostruk motiv *kruna*, oko kojega se u simetričnom odnosu vezu *srca, deteline, ružice, vurice, tulipani* i *klasje*, dok se međuprostor popunjava raznim malim motivima, kako bi *poculica* bila potpuno izvezena.

Motivi na *ropcu našitaku* raspoređeni su u obliku trake uzdužno uz oba kraća ruba marame. To su *male i velike ruže, čički*, razno *cvetje s podolja*: *tratinčice*, *ivančice*, *đurđeki*, *zvončići*, *različki* i *potočnice*, *zlatice*, *cvet deteline, kukolja i čička* te drugi biljni motivi poput *grozdeka* i *hrastovog lista.*
Motivi za popunjavanje prostora jesu *vitice*, *frke*, *kolobari*, *točke* i *prepikana racina steza* ili detalji drugih motiva: *list deteline*, *srčeko*, donji dio *tratinčica i klasja* i drugo.
Od devedesetih godina 20. stoljeća ivanečki vez dobiva suvremenu primjenu kroz vezenje pojedinačnih motiva na ukrasne i upotrebne predmete: suvenire u obliku uokvirenih manjih ili većih slika, tabletiće, stolnjake, nakit, odjeću, torbice i drugo. Pritom su kombinacije motiva i boja nešto slobodnije, ali se uvijek poštuju temeljne odlike veza. Novije aktivnosti nositelja kulturnoga dobra usmjerene su na očuvanje izvornosti i promociju ivanečkoga veza putem tematskih događanja (predavanja, radionica, izložbi), pri čemu se posebna pažnja posvećuje radu s djecom i mladima.
U jedinstvenim tehničkim, likovnim i jezičnim osobitostima ivanečkoga veza kao kreativnoga umijeća domaćih žena i primarnoga ručnog ukrasa narodne nošnje ogleda se kulturni identitet zavičajne zajednice i prepoznaje vrijednost koju valja sačuvati za buduće generacije.

Nakon ispitivanja i usklađivanja Rješenja citiranoga u izreci ove Odluke, a na osnovi postupka provjere i stručnog vrednovanja kojim je utvrđeno da su ispunjeni svi kriteriji propisani člankom 14. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Stručno povjerenstvo za utvrđivanje statusa kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 3. lipnja 2026., predložilo je donošenje Odluke kojom se utvrđuje da Ivanečki vez, zaštićen kao nematerijalno kulturno dobro Rješenjem KLASA: UP/I-612-08/07-06/0325, URBROJ: 532-04-02-02/3-11-2 od 2. studenog 2011. i upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z-5422, ima status kulturnoga dobra u smislu članaka 15. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te joj je promijenjen naziv u „Umijeće izrade ivanečkog veza“ te se, sukladno članku 19. stavku 2. istoga Zakona, a u vezi s člankom 17. stavkom 1. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske određuje sustav mjera zaštite (točka 2. Odluke) kao i upis izmjena u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 4. Odluke).

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženika, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

OVLAŠTEN ZA OBAVLJANJE POSLOVA
RAVNATELJA UPRAVE

Tomislav Petrinec, dipl. ing. arh.

Dostaviti:

1. *Svim nositeljima – objavom Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija:* Društvo izvornog folklora Koprivnički Ivanec, Ulica Matije Gupca 42, 48314 Koprivnički Ivanec
2. Muzej grada Koprivnice, Trg dr. Leandera Brozovića 1, 48000 Koprivnica
3. Općina Koprivnički Ivanec, Matije Gupca 12, 48314 Koprivnički Ivanec
4. Koprivničko-križevačka županija, Ulica Antuna Nemčića 5, 48000 Koprivnica
5. Institut za etnologiju i folkloristiku, Šubićeva 42, 10000 Zagreb
6. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, 10000 Zagreb
   - Područna konzervatorska služba Bjelovar, Trg Eugena Kvaternika 6, 43000 Bjelovar
   - Odjel za etnografsku i nematerijalnu kulturnu baštinu, ovdje
7. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, 10000 Zagreb
   - Odjel za Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
   - Pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
KLASA: UP/I-612-08/07-06/0325
URBROJ: 532-05-01-02-02/3-26-04
Zagreb, 16. rujna 2026.

Popis nositelja nematerijalnoga kulturnog dobra

Umijeće izrade ivanečkog veza

Nositelji dobra dužni su provoditi mjere zaštite radi njezina očuvanja, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svim propisima koji se odnose na kulturna dobra, pridržavajući se njegove povijesno tradicijske matrice i pojavnosti. O svim promjenama nositelja nadležno tijelo je dužno obavijestiti stručnu službu nadležnu za nematerijalnu kulturnu baštinu, koje će sukladno izmjenama revidirati Popis nositelja.

Fizičke/pravne osobe koje prakticiraju ili aktivno promiču **Umijeće izrade ivanečkog veza:**

1. Društvo izvornog folklora Koprivnički Ivanec, Ulica Matije Gupca 42, 48314 Koprivnički Ivanec

OVLAŠTEN ZA OBAVLJANJE POSLOVA
RAVNATELJA UPRAVE

REPUBLIKA HRVATSKA - MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA - ZAGREB

Tomislav Petrinec, dipl. ing. arh.